

קח:

עין משפט
גרי מצוה

גו א ב מיי פיע מהל'
מיל הללס ת ועיש
טושיע יודי סי' גב סעף
ז:
גה ב מיי טס פיע הללס
ז:
גה ד ה ו מיי טס הלי'
ועי' הספנות ונמית
וכתיב סמנ טס טושיע
ייד סי' גב סעף ז:

כל הבשר פרק שמיני חולין

מסורת הש"ס

(א) ג'ל בתמטא רש"ל
(ב) [תוספתא דתמטא פ"ג
ה"ד, ג] (ג) [תוספתא פ"ח
ה"ג, ד] (ד) [ע"י תוספתא לעיל
ז: ד"ה אס, ט] (ה) [הלל
הגבלע רש"י, (ו) [יור פ"ד
ה"א, (ז) [ג'ל סנה, (ח)
[ספסות מד: (ט) [שיין
לעמ' הלל].

תורה אור השלם

1. ראשית בבורי
אדמתך תביא בית ה'
אלהיך לא תבשל גדי
בחלב אמה.
שמות כג ט

הנהגות הב"ה

(א) רש"י ד"ה יער וכו'
עד פיה וירדיו:

אמאי מותר חלב נבלה הוא. מכלן היה מדקדק רבינו שמואל
דלמ"ד מין צמינו לא בטיל לרין תרי ששים ששים כרוטב
לצטל טעם חתיכה נבלה וששים בחתיכה הימר לצטל רוטב היואל מן
הנבלה וקשה לר"י לדבריו דמשני גדי אסרה תורה ולא חלב והלא צעלמא

חתיכה של הימר נעשית נבלה מדרבנן
ולרין ששים כנגד כולה דמדאורייתא
לא לרין ס' אלא כנגד האיסור הנבלע
שהחלב הנפלט מן הנשר לא נעשה
גז' א"כ אע"ג דגדי אסרה תורה ולא
חלב מ"מ מדרבנן החלב עלמנו נאסר
כשאר איסורין דמאי שגא משאר איסורין
ויאסור כל חלב שכורה אלא ודאי כיון
שזהחלב הנפלט מן הנשר לא נעשה
נבלה אלא מטעם בשר המעורב בו אין
לן דין חלב טמא אלא מהצטל חלב
שכורה כמו שמתבטל טעם בשר האסור
ולא חשיב מין צמינו והכי נמי רוטב
הנפלט מן הנבלה אין לו דין מים
אסורין שלא להצטל במים אחרים אלא
יש לו דין בשר נבלה שמתבטל שפיר
במים שנקדרה והא דקאמר חלב נבלה
הוא וקאי הכי במסקנא היינו דוקא
בבשר חלב של אחד לבדו הימר
וכשנבשל יחד עשה הכתוב הכל כנבלה
והוא חלב היואל מן הטורפה ולכן לוקה
על חלי זית חלב הנבלע מחלי זית
שמנונית בשר אלא מים הנפלטים מן
הנבלה אין נאסרין אלא מחמת טעם
הנבלה המעורב בהן ואין מטטרפין
ללקוח עליהן משום נבלה ומכלן יש
להוכיח דתבלין הנלוים מחלב או מדם
ונפלו לקדרה מתבטלין בששים וע"ג:
דנעתינן טעם אפי' בלאך מותר דלינו
חמור מן האיסור הנבלע בהן:

גד"א אסרה תורה ולא חלב. והא דנקט
כזית בשר בתוך יורה גדולה
משום דאם נפל לתוך חלב מועט היה
נחשך הכל כגדי משום שמנונית הנשר
המעורב בחלב ולא מתבטל:
שנפול לתוך יורה רותחת דבב"ע
בב"ע פלפ"א א פ"ט. מימה
דדבר הגרסה לעינים הוא דפליט
דכשנעתינן ירק בקדרה רותחת משתנה
מראית המים מן הירק וכן בשר שזמן
נימוח לתוכה ונראה השמנונית על

הרוטב ופי' רבינו שמואל דהא דקאמר מפלט לא פליט היינו עד שיהא
שבע מלגלוע אבל לאחר שבע חמור ופולט וכן פירש הרב רבינו שמעיה
סוף סוף כי ניח הדר פליט היינו כי ניח מנלעתו ומשני שקדם וסלקו
קודם שגמר בלעתו ואזתן כלים וקערות האסורות כשמנגעילים אותם
בתוך יורה גדולה ומניחין אותן מנפטים כשהמים רותחין היה מזרין
רבינו שמואל להניחם שעה גדולה עד כדי שיהא להם שהות לגמור
בליעה ולחזור ולפלוט חל"כ ודבר מימה הוא דמי בקי לידע שיעור זה
ואומר ר"ת דהא דקאמר הכא מבלע בלע מפלט לא פליט היינו לא פליט
מה שבלע עכשיו אלא מה שהיה בלוע מקודם פליט ואין להמיר מטעם
זה להגעיל כלי שהוא בן יומו כשאין במים ששים לצטל האיסור ולהניחן
במים כהן רותחין משום דמים מבלע בלעי האיסור שכלי ולא פליט
דנמים שהן ללוים לא שייך לומר בליעה דלא בלעי אלא שמתערב בהן
האיסור וגם אין סברא לומר דכי היכי דאמר מבלע בלע מפלט לא
פליט מה שבלע הכי נמי מפלט פליט מבלע לא בלע מה שפלט ועוד
דא"כ יהא אסור להגעיל שני כלים זה אחר זה דכשהגלת הראשון נאסרו

המים והשני יבלע מן המים האסורין דודאי פליטת עלמנו לא יבלע אבל פליטת כלי אחר יבלע וגם כלי הראשון אינו מכניס כולו צבת אחת במים
רותחים וא"כ מה ששכנס מחלה פולט וד השני שמכניס חל"כ בלע מה שפלט לכו הראשון לכך נראה דאין להגעיל כלי בן יומו כשאין במים ס'
לצטל והגעלה דמדיון דלא אסרה תורה אלא בן יומו] לא הגעילו אלא כלים קטנים בתוך הגדולים שהיה במים ששים לצטל האיסור ובערב
פסקא קודם ארבע שעות מותר להגעיל כלי של חמץ אע"פ שאין במים ס' דליכא ג' ונמי טעם של הימר החמץ נ"ט בכלי והכלי נ"ט במים
והמים חורין ונצלעין בכלי ועדיין הוא הימר שהוא קודם הפסקא: (ט) ודבר"י החכמים בשניער מאי ייער א"ימא ייער בסוף ויא בתחלה.
ה"מ למיפריך מכלל דלרבנן אפילו לא יער כלל מבלע בלע מופלט לא פליט אלא דפריך טפי שפיר:

חלב אמאי מותר. הרי חלב מעט שנבלע בבשר נעשה נבלה שהרי
נאסר וכשחור ונפלט בשאר החלב הוא ליה מין צמינו חלב אסור בחלב
הימר ורב אית ליה (ג' וע"ל ק). מין צמינו לא בטיל: **חלב נבלה** הוא. זה שנבלע
ונקטט: **גדי אסרה תורה ולא חלב**. ואפילו חלב"ס מותר ואפילו היה

בבשר שיעור גדול לתם טעם בשר בכל
החלב ס"ל נמי לרב דחלב מותר: **חלי**
זית חלב. הכי משערין יין וחלב וכל
משקה לשערו בכזית מביא כוס מלא
משקין ומביא זית ונותן לתוכו הזית
והמשקה יוצא לתוך והואהו דנפיק הוי
כזית וכך היא שניה דתוספתא בפרק
נויר שאכלו: **לוקה על אכילתו**. כזית
איסור אכל: **ואינו לוקה על צולו**.
לקמן מפרש טעמא בשמעתין: **אלא**
לעולם קסבר רב חלב נמי אסור גרסי.

היכא דיש בו טעם איסור או איסור
מיני בלא טעם: **והלא כמאי עסקינן**.
דאמר רב לעיל(ג' ע"א) [בשר אסור חלב מותר
כגון שפלט איתו זית לתוך ויהי רותחת
דמה שנובע אינו פולט שלל זמן שאינו
נח מרמיחומיו אינו פולט: **כשקדם**
וסילקו. לאותו זית קודם שתנוח:
לעולם לא מטטרפי. לעשות איסור
א"כ"כ היה בו בתחלה כשיעור וכי אמר
רב לוקה על אכילתו שגא מיוורה גדולה
וללדין אמר רב למילתיה אכל חלי זית
בשר וחלי זית חלב הבש מיוורה גדולה
שנתבשל בה שיעור מזה ומזה ונאסרו
לוקה על אכילתו שאכל שיעור שלם
איסור של ס' אחד ואין לוקה על צולו
דאם בשל חמץ זית בשר וחמץ זית חלב
זה עס זה לפי שאין מטטרפין מכלל
היתרן לקרות איסור עד שיהא בכל
אחד ליעשות איסור לעלמו: **אחרים**.
עובדי כוכבים. כלומר שנתבשל כל זכרו:
כיון שנתנס טעם חלופה חתיכה.
כלומר כיון שיש בה כדי ליתן טעם
חלופה חתיכה הכל אסור ואפילו יער
את הקדרה דליכא למימר נחלק לכולן
והיי אין בו כדי לאסור אפ"ה אסור
וטעמא מפרש לתמיה: **משני שפן מינה**.
לפיכך איסרת כולן ואפילו הן אלף שיש
בהן כדי לצטל חתיכה האיסור "כו'
דכיון דמינו נייהו לא בטיל טעמא

דבשר דנפיק מיניה שאף טעם הכשר נאסר: **וחל"כ עד שחפן טעם**
כו'. קס"ד דאטפה קיימי עד שיהא בשר כדי ליתן טעם בכולם אין כלן
איסור אפילו בחתיכה ראשונה מפני שהוא חוזר ונקטט: **קיסה**. דק
דק של בשר שזירד לשולי קדרה: **גראין כו'**. מפרש לקמיה כולה מילתא
דרי: **יער**. הגיס בה בנגיס. המנער את הקדרה מתפשט הטעם
כזולה וכן המכסה אותה מפני שמי השוליים עולין עד (א) פה וירדיו:
חתיכה: מפלט לא פליט. בחחרות את טעם החלב שהחלב בנגה של
חתיכה הוי: **לא יער בחלה**. וקבלה החתיכה את הטעם וחל"כ
יער וחורה ופלטתה בחחרות: **הא בלע והא פלט**. מה שבלעה וחורה
להיתרה והאיסור שיאל ממנה אין בו כשיעור לאסור: **קסבר אפשר**
לפוחטו אסור. מפני שכולה נעשית אסור וכל הנסכטו ממנה אסור
וכל הנשאר בה אסור וכיון דאף טעם בשר שבה נאסר חוזר ואוסר
האחרות אפילו הן אלף דמין צמינו לא בטיל:

ופרכין
המים והשני יבלע מן המים האסורין דודאי פליטת עלמנו לא יבלע אבל פליטת כלי אחר יבלע וגם כלי הראשון אינו מכניס כולו צבת אחת במים
רותחים וא"כ מה ששכנס מחלה פולט וד השני שמכניס חל"כ בלע מה שפלט לכו הראשון לכך נראה דאין להגעיל כלי בן יומו כשאין במים ס'
לצטל והגעלה דמדיון דלא אסרה תורה אלא בן יומו] לא הגעילו אלא כלים קטנים בתוך הגדולים שהיה במים ששים לצטל האיסור ובערב
פסקא קודם ארבע שעות מותר להגעיל כלי של חמץ אע"פ שאין במים ס' דליכא ג' ונמי טעם של הימר החמץ נ"ט בכלי והכלי נ"ט במים
והמים חורין ונצלעין בכלי ועדיין הוא הימר שהוא קודם הפסקא: (ט) ודבר"י החכמים בשניער מאי ייער א"ימא ייער בסוף ויא בתחלה.
ה"מ למיפריך מכלל דלרבנן אפילו לא יער כלל מבלע בלע מופלט לא פליט אלא דפריך טפי שפיר: